

Domarkonferens Bruks, 2025-02-22

Plats: Backagården Höör

Närvarande domare:

Alf Karlström
Anders Emgård
Anders Öberg
Anna-Kerstin Svensson
Arne Jönsson
Birgitta Wallin
Chaterine Kolander
Claes Magnusson
Crispin Frid
Gunilla Andersson
Ingegerd Hjort
Jonas Hammarberg
Jörgen Karlsson
Lars Johnsson
Maria Hofvander
Mikael Bonder
Per Mortensen
Stefan Nilsson
Thomas Brandin
Tommy Nielsen
Victoria Kvist
Stefan Hedell

Närvarande Bruks- och lydnadsgruppen SBK Skåne:

Leif Borgenlöv, Bibbi Berglund

Inledning

Leif hälsar alla välkomna och konstaterar att det fortfarande finns fortfarande några luckor i domarlistan, framför allt i sök, om möjligt försöka lösa detta under dagen.

Affe inleder vidare med tankarna kring att slå samman domarkonferenserna i Tävlingsamverkan Syd-området (Skåne, Blekinge, Halland, Småland) – inte denna gång men kanske när det är dags för regelrevidering. Det aktuella idag är ”Tillägg till bruksprovsregler” som uppdaterats nyligen, deltagarna uppmanas att lyfta om det är något som inte är med bland det nya, men behöver förtydligas.

Ändringar i tävlingsprogrammet

Leif lyfter att det kommer ibland in frågor om att lägga till ytterligare en tävling, året är numera uppdelat i 2 halvår, arrangörerna måste hålla sig till detta. Det kan uppstå lägen då tävlingar behöver flyttas, men det kan då behövas centralt beslut om en sådan ändring när det gäller lägre, högre, elit. Appellklass styr distriktet själva över, likaså lydnad startklass och klass 1.

Nyheter i dokumentet ”tillägg-till-regler-för-bruksprov”

Tilläggen var inte uppdaterade sedan 2023. Uppdatering av dokumentet baseras på regelfrågor som kommer in och hanteras av UG Bruks, bedöms ha sådan dignitet att det ska in i dokumentet.

Störande hundar vid momentet Platsliggande

Frågan lyfts vad som händer med inskickade rapporter? Det görs en sammanställning, diskussion kan tas med berörda domare, om samma hund rapporteras flera gånger kontaktas hundägaren.

Oacceptabelt beteende under momentet platsliggande: 7 tillfällen under 2024, varav 2 i Skåne (närvarande domare). Dessa hanteras av SKK, som brukar vara snabba på att meddela att hunden är avstängd under utredning osv.

Meningen ”Beslut om rapportering...” uppfattas som tvetydig. Formuleringen borde ändras om tanken är att det alltid ska rapporteras! Affe tar det med sig till UG Bruks.

Det lyfts vidare att det blir allt vanligare att avstå platsen, färre och färre lägger sina hundar. Affe replikerar att det pågår ett intensivt arbete i UG Bruks angående platsliggningen, eftersom det har kommit in många förslag till regelrevideringen om just det momentet.

Förare som tränar mellan momenten

Föraren ska följa TL instruktioner. Om så inte sker, t.ex. om föraren låter hunden krypa del av sträckan för kryptet, då genomförs inte momentet. Domaren kan varna i första hand. Utbilda TL mer i att inte låta den tävlande styra! Prata med TL om detta. Det får heller inte bli så att man kommer i otakt så att den tävlande blir stående på punkten för nästa moment medan kommentarerna skrivs, eller t o m nästa moment påbörjas innan domaren är klar. Ett gott samarbete mellan TL och domare är viktigt.

Godis eller hjälpmedel

Föranledde mycket diskussioner efter vår förra skånska konferens, det är bra om TL har tydliggjort om planen är tävlingsområde = gemensam mark för att undvika diskussioner kring godis och leksaker vid ev beträdande av planen på tävlingsdagen.

En skylt som tydliggör vad som är tävlingsområde (gemensam mark) på tävlingsdagen + instruktion från TL vid samlingen är tillräckligt.

Frågan ställs vad som händer om tävlande ändå beträder planen och belönar med godis/leksak, ska de diskas? Svaret blir ja, då detta likställs med att ge godis i t.ex. sökrutan, enligt reglerna om gemensam mark!

Lydnadsmoment

Föraren flyttar på fötterna (inte nytt)

Påpekas att det inte är med automatik = 0 i betyg.

Kroppshjälp då föraren lämnar hunden

Vanligt förekommande på olika nivå, t.ex. steg i sidled när hunden lämnas vid platsliggning eller inkallning. Detta är en kroppshjälp! Ska leda till betygsneddrag, men är inte graverande. Diskuteras hur många betygsenheter som ska dras. Slutsatsen blir att det är beroende på hur markant hjälpen är, 0,5 – 1. Ungefär som en kraftig kroppshjälp under fritt följ.

Inkallande med ställande och läggande, huvudvikten ska där läggas på inkallningen, då känns det väldigt mycket att dra mer än 1 betyg för sidosteg vid lämnande.

Texten kan även här behöva justeras, Affe tar med sig det till UG Bruks.

Får föraren snegla på hunden?

Har föranletts av bedömning i annat distrikt. Förtydligandet är bra. I bedömningen ha i åtanke att saker som föraren uppenbart gör för att få hunden att utföra momentet på rätt sätt ska rendera betygsnerdrag, medan sådant som görs utan det uppenbara syftet har underordnad betydelse.

Tidtagning och avstånd vid platsliggning (ej nytt)

”Minst två hundar”, ska vi tvinga arrangörerna att plocka fram en extra hund? Anses allmänt vara tveksamt att ta in en hund som inte ingår i tävlingen.

Noteras dock att just detta förtydligande avser att lägga hundar ur olika klasser samtidigt och vad som gäller för tidtagning och avstånd till förare och mellan hundar.

Här nämns förslaget att ändra reglerna så att det inte är tvingande med minst 2 hundar (sekreteraren för dagen noterar att detta finns med bland inskickade förslag till regelrevideringen).

Linförighet / FF (ej nytt)

Frontriktning

Frågeställningen ”vad göra med hundar som plogar ”lite” men bibehåller positionen” lyfts.

Konstateras att hunden ska gå parallellt med föraren, men det står inte tydligt i reglerna. Kanske kopiera det som står i lydnadsreglerna, eller åtminstone införa en skrivning som tydliggör vad som är önskat utförande i regeltexten i någon form, domarna är överens i Skåne-distriktet men det betyder inte att andra distrikt ser på detta på samma sätt (och det är otydligt för de tävlande när det inte finns en skrivning i reglerna). Det går egentligen inte att motivera avdrag som det är idag.

Ta bort ”bör” – bättre att det är ”ska”, både i regeltext och tillägg, rent generellt, ett medskick till UG bruks.

Hopp (ej nytt)

Rikta in hunden?

Framgår tydligt att ”rikta in” inte är tillåtet när ekipaget ställer upp. Svårighet uppstår när en förare ”ställer upp, riktar in, ”kommer på sig själv” och tar 1 steg fram”.

Bedömningsfråga om ekipaget hade ställt upp. Viktigt med tydlighet från TL, men inte så lätt att styra alla gånger eftersom föraren får välja avstånd till hindret.

Apportering

Avlämnande

Vad är utgångsställning när det gäller föraren? Föraren ska vara upprätt och ha apporten i höger hand, då är föraren åter i utgångsställning. Om apportbocken hålls kvar framför föraren är det en form av kroppshjälp.

Specialmomenten

Skydd

Avståndet från gruppen vid dubbelretning, förtydligat. Det har varit mycket diskussioner kring detta.

Spår

Spårtävlingar i snö

En eloge till Sjöbo som höll de anmälda uppdaterade löpande!

Bra med förtydligandet som kommit in nu.

Rapport

Lågt tempo till eller från stationen. Ingen större förändring, bara någon justering av ord.

Sök

Hantering av sökrullen

Här har kommit in mycket text, föranlett av händelse i Kristianstad där en förare knäppte upp halsbandet, då är betyget noll! Utrustningen ska sitta på hunden under hela momentet.

Affe vädjar till domarna att vara lite humana i detta, för Skåne är det inte drastiska förändringar men på andra håll är det. Fortsätt döma som tidigare i övrigt.

Påvisningskoppel/kort lina, angivet en maxlängd om fem meter.

Vem avgör om den rullmarkerande hunden markerar?

Förutom föraren, någon funktionär har kunnat se att hunden har haft rullen i munnen, tydliggörs i texten!

Sökfiguranter, placering och grad av synlighet

Jörgen lyfter frågan om rutans utformning – högstammiga träd och 2 buskar (förekommit vid avsök i skyddet). Affe menar att detta kan tas upp med arrangören och i rapport till distriktet, så att klubbarna hanterar detta för framtida arrangemang.

Detta är ett långt avsnitt, med många delar att beakta.

Om något behöver ändras, inte bara gentemot en viss regel, t.ex. ändrad placering av figuranter (det kan ju även vara på lydplansplanen något behöver justeras).

Den dolda figuranten ska vara innanför ett ”hårt skal” är tydliggjort. Hunden ska inte kunna få fysisk kontakt. Söklådor med mjuka tak inte tillåtna!

Halvdold figurant ska inte synas förrän hunden är nära (kanske t o m från en bestämd vinkel). Möjlighet för hunden att få fysisk kontakt.

Öppen figurant, möjlig för hunden att få fysisk kontakt med. Kontroll att hunden kan ”bete sig” vid kontakt med figurant. Den öppna figuranten ska inte heller vara synlig utan ska vara placerad så den inte syns på långt avstånd!

Dessa definitioner har vi klart för oss.

Diskussion om figurant i hängmatta har förekommit (nämns i texten). En hängmatta är ej hård och därmed är det möjligt för hunden att få fysisk kontakt = figuranten bara delvis dold!

Det finns tillräckliga svårigheter i sökandet utan att ta till diverse spektakulära figurantplaceringar. Stående figuranter har diskuterats, det som kan bli svårt där är att figuranten ska vara stilla. Man skulle kunna tänka sig att figuranten står inne i en bergsskrevla och har något att luta sig mot, men annars kan det vara knepigt att bli stående stilla under en längre tid.

Legor som inte används

I sådana fall där det finns fasta installationer i området, se till att dessa är öppna.

Om det råkar vara stängt (ex en dörr har blåst igen) och hunden markerar, är det en blindmarkering, hunden ska kunna avgöra om det finns en figurant eller ej!

Patrull – lyfts ut ur denna genomgång, det finns en hel del tillägg att ta till sig (3 av närvarande domare är berörda + 1-2 ej närvarande)

Anders E lyfter att ordet ”bör” inte ska användas i dessa fall (likt det som nämnts ovan).

Sammanfattningsvis: att bedöma hur väl hunden löst uppgiften är en väsentlig del i domaruppdraget!

Inskickade frågor

En sådan har inkommit från Tommy N

Skall vid skick på sök, upptag på spår, uppletande osv. Tror att många här drar för det, men i många distrikt görs det inte. Det måste likriktas i bedömning.

Affe kommenterar detta med att ljud vid specialmoment ska inte bedömas på samma sätt som i lydningen, med undantag för rapporten där det är reglerat i reglerna. En hund som har startskall/-gnäll på sök, uppletande etc vid enstaka tillfällen behöver man inte dra för, men om det är en störande ljudgivning, kontinuerligt, inte bara iver vid start, då kan det ses som mer graverande och leda till nerdrag.

Filmtajm – bedömningsövningar från filmade moment

Ytterligare frågor

Fritt följ, fråga från Thomas B: Hand utanför huvudet på hunden, som hålls stilla?

Konstateras att det är en kroppshjälp!

Hund som går onaturligt, fråga från Jörgen: Bedöms utifrån hundens position, vad hunden har för rörelsemönster är svårt att dra för. Bortse från höga benlyft och liknande.

Jonas lyfter att det finns i lydnaden ”onaturlig gång”, kanske borde något liknande införas i bruks?

Vid noteringarna

Bibbi Berglund